

**ҚАРАҒАНДЫ ОБЛЫСЫНЫҢ БІЛІМ БАСҚАРМАСЫ
«ҚАРАҒАНДЫ ОБЛЫСЫНДА БІЛІМ БЕРУДІ ДАМУДЫҢ
ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК ОРТАЛЫҒЫ» КМҚК**

БЕКІТЕМІН

**«Қарағанды облысында
білім беруді дамытудың
оқу-әдістемелік орталығы»
КМҚМ директоры**

Б.Х.Абдикерова

2023 ж.

**«ҒИБРАТ» ӘЖЕЛЕР МЕКТЕБІ
ЖОБАСЫ**

«ҒИБРАТ» ӘЖЕЛЕР МЕКТЕБІНІҢ ЖОБАСЫ

ҚҰРЫЛЫМЫ	МАЗМҰНЫ
Жоба атауы	«Ғибрат» әжелер мектебі
Жоба үйлестірушісі	Абдикерова Бакиткул Хималдиновна, «Қарағанды облысында білім беруді дамытудың оқу-әдістемелік орталығы» КМҚК директоры
Жобаны ұйымдастырушы	«Қарағанды облысында білім беруді дамытудың оқу-әдістемелік орталығы» КМҚК
Жобаны әзірлеуші	Рахметова Салтанат Бейбитовна, «Қарағанды облысында білім беруді дамытудың оқу-әдістемелік орталығы» КМҚК әдіскері
Арнайы жобаның мақсатты аудиториясы	Педагогтер, ата-аналар, 1-11 сынып оқушылары
Жобаның типтік ерекшеліктері	<ul style="list-style-type: none"> - қатысушылар саны бойынша: топтық - ұзақтығы бойынша, ұзақ мерзімді - бейінділігі бойынша: монопроект - үйлестіру сипаты бойынша: ашық - байланыс деңгейі бойынша: облыстық
Жобаның өзектілігі	<p>«Әжесі бар үйдің берекесі бар» дегендей сан ғасырлар бойы қалыптасқан ұғымды, қазақ қоғамында әулетті тура жолдан тайдырмай, дұрыс жолға салуда, жеткіншіктерді жастайынан адами қасиеттерімен тәрбиелеу үрдісінде ақ жаулықты «әжелер мектебінің» алар орны ерекше. Әжелер – барлық тәрбиенің, құндылықтың бастауында тұрады. Әжелер өнегесі – ұрпақтан-ұрпаққа ұласып, ғасырдан-ғасырға жалғасатын тәрбиенің таусылмас қайнар көзі болып саналады.</p> <p>Әжесі тәрбиелеген немересі ерекше сүйіспеншілікке бөленіп, оның бойында бауырмалдылық, кішіпейілділік, мейірімділік, ізеттілік, сабырлылық, жауапкершілік қасиеттері қалыптасады. Қыз балаға әженің дана ақылы мен оның үлгі-өнегесі қажет. Әже тәрбиесі арқылы жақсы-жаманды ажыратып, үлкенді құрметтеп, кішіні сыйлай білуді үйренеді. Ел тарихында бір рулы елге ана болып, ел бірлігін сақтап келген Домалақ ана, Абайдың әжесі Зере секілді әжелердің бейнесі аңыз-әңгімелерде, әдеби шығармаларда сомдалған. Сондықтан бала тәрбиесінде оның ішінде қыз балаға тәлім- тәрбие беруде әженің ақылғойлылығы мен даналығы, даралығы маңызды.</p>
Жобаның мақсаты	Өскелең ұрпаққа ұлттық құндылықтарды дәріптеуде әженің рөлін және әже мен немерелерінің қарым-қатынасын нығайту.

<p>Жобаның негізгі міндеттері</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Әжелердің тәрбиесіндегі орнын айқындау. - Әже тәрбиесі арқылы ұлттық салт-дәстүрлер мен отбасылық құндылықтарды қалыптастыру, нығайту және сақтау. - Әженің ұлағатты сөздері арқылы қыз баланың бойына кішіпейілділік, мейірімділік, бауырмалдылық, үлкенге құрмет көрсету, кішіні сыйлау сияқты асыл қасиеттерін қалыптастыру. - Әжелер мектебі арқылы ырым-тыйым, әдептілік қағидаларын насихаттау.
<p>Күтілетін нәтиже</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Әжелер мектебі білім беру ұйымдарында қалыптасады. - Әже тәрбиесі арқылы ұлттық салт-дәстүрлер мен отбасылық құндылықтар дәріптеледі. - Әженің ұлағатты сөздері арқылы балалардың бойында ұлттық мүдде, ар-ұят, талап құндылықтары қалыптасады. - Әжелер мектебі арқылы ырым-тыйым, әдептілік қағидалары жүзеге асырылады.
<p>Жобаны іске асыру тетіктері:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Білім беру ұйымдарының қамқоршылық кеңестері, ата-аналар комитеті, құқық қорғау және денсаулық сақтау органдары, медиация қызметі, психолог мамандары, жастар және қоғамдық ұйымымен серіктестікті кеңейту және нығайту, бірлескен жұмыстар жүргізу. - БАҚ-да қыз тәрбиесі мен, салт-дәстүр, әдет-ғұрыпқа қатысты іс-шараларды кеңінен насихаттау жұмыстарын жүргізу. - қыз балаларға арналған ұлттық тәрбиеден көрініс беретін заманауи бейнероликтер, подкасттар, әлеуметтік желіде челленджер, мақалалар мен танымдық посттарды жүйелі жариялау. - Білім беру ұйымдарының басылымдарында, газет-журналдардың бір бетін жүйелі түрде қыз балалардың жетістіктеріне арнау.
<p>Жобаны насихаттау жұмыстары</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Әжелер мектебі жобасын жүзеге асыру барысы туралы ақпараттарды жергілікті, облыстық, республикалық БАҚ, әлеуметтік желілерге жариялануын қамтамасыз ету. - Қыз балалардың бойына қазақтың ұлттық әдеп-ғұрыпы мен салт - дәстүрлерін сіңіре отырып, қол өнер, құрақ көрпе тігу, ас дайындап, тәттілер пісіру және іс-шаралар жөніндегі материалдарды орналастыру үшін ОӘО сайтында арнайы парақша ашу. - Білім беру ұйымдарында жобаны жүзеге асыру аясында атқарылған жұмыстарды сараптау. - Білім беру, мәдениет, денсаулық және т.б. саласының өнегелі әжелермен кездесу ұйымдастырып, сұхбат алу. - Бала тәрбиесіне арналған салт-дәстүр білгірлері, ұлттық құндылықты дәріптеп жүрген әжелерді көпшілікке үлгі ретінде насихаттау.

<p>Іс-шаралар:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - «Өнегелі өмір» жобасы аясында білім беру, мәдениет, денсаулық және т.б. саласының ардагер әжелерімен кездесулер ұйымдастыру. - білім беру ұйымдарында әже туралы әдеби туындыларды оқыту. -бастауыш сыныптарда әжелер туралы аңыз-әңгімелер, ертегілер оқу. - «Балалар және театр» жобасы аясында тарихи тұлға әже бейнесіне сомдалған сахналық қойылымдар қою. - әжелердің қатысуымен байқаулар, сайыстар өткізу. - ою-өрнек, кесте тігу, әшекей бұйымдар, аспаз, қол шебер және т.б. әжелермен бірлескен іс-шаралар ұйымдастыру. - әже мен немере ансамблін ұйымдастыру. - «Оқуға құштар мектеп» жобасы аясында әжемнің ертегілері тақырыбында буккросинг. - «Қазақ даласындағы әжелер мектебі» тақырыбында Q-talks өткізу. - «Отбасы – тәрбие көзі» тақырыбында форум өткізу. - Жазғы мектеп аясында «Әженің сөзі-тәрбие көзі» шеберлік сағаттар жүргізу. - «Әшекей бұйымдарды тағу мәдениеті» ӘЖЕ FEST ұйымдастыру.
<p>Жобаға енген пилоттық мектептер</p>	<ul style="list-style-type: none"> - «Дарын» ММЛИ» КММ - «№2 арнайы мектеп-интернаты» КММ - «№4 арнайы мектеп-интернаты» КММ - Қарағанды қаласының «Әл-Фараби атындағы мектеп-гимназиясы» КММ - Қарағанды қаласының «Ж.Тәшенов атындағы ЖББМ» КММ - Балқаш қаласының «С.Сейфуллин атындағы №7 мектеп-гимназиясы» КММ - Теміртау қаласының «Ә.Бөкейхан атындағы мектеп» КММ - Шахтинск қаласының «А.Бөкейхан атындағы мектеп-гимназиясы» КММ - Саран қаласының «№6 ЖББМ» КММ - Абай ауданының «А.Байтұрсынұлы атындағы мектеп-гимназиясы» КММ - Ақтоғай ауданының «Ж.Кенесбаев атындағы ЖББМ» КММ - Бұқар жырау ауданының «Ә.Марғұлан атындағы ЖББМ» КММ - Қарқаралы ауданы «Көктас ауылы №4 жалпы білім беру тірек мектебі» КММ - Нұра ауданының «Нұра жалпы білім беретін мектебі» КММ - Осакаров ауданының «№26 ЖББМ» КММ - Шет ауданының «Ы.Алтынсарин атындағы тірек мектебі (РО) жанындағы интернат КММ

Жобаны іске асыру кезеңдері

Дайындық кезеңі: ақпан-қыркүйек 2023ж.

Жобаны жүзеге асыру шарттарын бағалау. Жобаны бағалау өлшемшарттарын әзірлеу.

1.1. «Гибрат» әжелер мектебі жобасын әзірлеу, талқылау және бекіту.

1.2. Жобаны іске асыру бойынша іс – шаралар жоспарын әзірлеу, бекіту.

1.3. Жобаға қатысушылар үшін іс-шаралар (вебинар, нетворкинг, шығармашылық кездесу кештері, тренингтер, шеберлік сағаттар және т.б.) өткізу.

1.4. Жобаны жүзеге асыру мониторингін өткізу.

II. Қалыптастырушы кезең: қыркүйек-желтоқсан 2023 ж, 2024-2025 оқу жылы.

Жобаны жүзеге асыру.

2.1. Білім беру ұйымдарының қамқоршылық кеңестері, ата-аналар комитеті, құқық қорғау және денсаулық сақтау органдары, медиация қызметі, психолог мамандары, жастар және қоғамдық ұйымымен серіктестікті кеңейту және нығайту, бірлескен жұмыстар жүргізу.

2.2. Білім беру ұйымдары «Гибрат» әжелер мектебі жобасын жүзеге асыру жұмыстарының жүйелі түрде ұйымдастыруын қамтамасыз ету, қадағалау.

2.3. Жобаны іске асыру мониторингін жүргізу, сараптамалық талдау жасау.

2.4. Жобаны жүзеге асыру бағытында іс-шаралар (дөңгелек үстел, вебинар, нетворкинг, шығармашылық кездесу кештері, тренингтер, шеберлік сағаттар және т.б.) өткізу.

III. Қорытынды кезең: 2026 жыл

Жобаны жүзеге асыру нәтижелерін талдау.

3.1. Жобаны жүзеге асыру нәтижелерінің сапалық және сандық талдауы.

3.2. Жобаны жүзеге асыру аясында жүйелі тәрбие жұмыстарын жүргізген білім беру ұйымдарына сараптамалық талдау жүргізу.

3.3. Жобаны жүзеге асыру аясында жеткен жетістіктерін талдау, одан әрі жұмыс істеу перспективаларын анықтау.

3.4. Жоба аясында өткізілген іс-шаралар бойынша әдістемелік өнімдер шығару.